

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.11.2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Hlavná téma stretnutia: Analyzujúci čitateľ – prieskum súčasného stavu.

Stručná anotácia:

Cieľom tejto práce je upozorniť na dlhodobé nedostatky v aktívnom čítaní žiakov na slovenských školách, ktorí sa na medzinárodnej úrovni pravidelne umiestňujú na posledných priečkach. Diagnostikovaním chýb, ktoré robia pri práci s akýmkoľvek druhom textov, možno čiastočne predísť narastajúcej stagnácii a nachádzať spôsoby, ako ich motivovať v tejto oblasti.

Kľúčové slová:

analýza, analýza textu, obsah, forma, aktívne čítanie, čítanie s porozumením, diagnostika

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie stretnutia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti

Koordinátorka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti otvorila stretnutie klubu, privítala členov klubu a oboznámila s témou stretnutia: Analyzujúci čitateľ – prieskum súčasného stavu.

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Analýza literárneho textu výrazne prispieva k rozvoju čitateľskej gramotnosti. Je to v poradí druhý krok po rýchlom prečítaní textu. Pri rýchlom prečítaní dokáže skúsený čitateľ „prebehnúť text očami“, čo mu pomáha zorientovať sa v tom, čo číta a o čom číta. To ho postupne navedie na vyššiu úroveň práce s textom - analýzu. V prípade maloletého čitateľa – žiaka na primárnom stupni vzdelávania, by sme mohli hovoriť o „naivnom čitateľovi“, ktorý vníma text ako celok a ešte si neuvedomuje výrazové prostriedky, pomocou ktorých bol text vytvorený, aby ich mohol analyzovať.

Rýchle čítanie textu niekedy nazývame obsahovou analýzou. To, čo nasleduje po nej, zvykneme považovať za analýzu formálnu, čo je vyššia čitateľská kompetencia.

Výsledky medzinárodných výskumov dlhodobo upozorňujú na nedostatočnú úroveň nielen analytických schopností slovenských žiakov, ale aj ich čitateľskej gramotnosti ako takej. Textová analýza ako postupný rozklad textu na rôzne časti je pre niektorých žiakov trápením alebo nezaujímavým doplnkom vyučovacej hodiny. Sú to buď čitatelia, ktorým sa napriek ich snahe nedarí alebo jedinci, ktorí prejavujú trvalú ľahostajnosť voči čítaniu. Následne sa tento postoj odráža na výsledkoch ich štúdiá a najviac na to doplácajú počas maturitnej skúšky, kedy sa ich čitateľská negramotnosť skombinuje so stresom a trémou.

Ako členovia čitateľského klubu sme sa zhodli na tom, že u väčšiny našich žiakov analytické schopnosti pri čítaní stagnujú. Ak žiak odmieta pracovať s textom a nesústredí sa, jeho schopnosť akejkoľvek analýzy nenapreduje.

Na základe vlastných skúseností vieme, že záujem žiaka o čítanie môže ovplyvniť výber jemu blízkeho materiálu. Keď žiaci pracovali s textom jednoduchej piesne, vyučovanie malo inú atmosféru, ako keď dostali do rúk formálny list s reklamovaným tovarom. Boli aktívnejší aj slabší žiaci, ktorí mali nedostatky v základnej slovnej zásobe a neboli čitateľsky zdatní. Kvôli jednoduchému textu bola pieseň určená prvákovi. Lexikálna analýza napriek tomu robila starosti niektorým z nich. Avšak prekvapivo dobre reagovali pri obsahovej analýze, keď mali definovať hlavnú myšlienku piesne.

Starší žiaci, ktorí pracovali s formálnym listom, pri rýchlom prečítaní nevedeli povedať, čo je jeho obsahom. Pochopili síce, že ide o nejakú obchodnú záležitosť, ale viacerí netušili, že je to sťažnosť na zakúpený tovar a chybné označili predmet listu ako kúpu tovaru namiesto jeho reklamácie.

Pri podrobnejšej analýze sa u žiakov vyskytli nedostatky v znalostiach z gramatiky. Viac ako polovica z nich nevedela označiť jeden zo základných gramatických časov a zdôvodniť jeho použitie v liste.

Tvorba otázok nedopadla o nič lepšie. Takmer polovica žiakov nevedela, na čo sa môže pýtať, či ako sa opýtať. Práca so slovnou zásobou bola pri hlbšej analýze pre žiakov pomerne zvládnuteľná. Ak niektoré slová nepoznali, dokázali vysvetliť ich význam čítaním medzi riadkami, teda dedukciou. Pri analýze žiakom veľmi pomohlo podčiarkovanie, príp. zvýrazňovanie toho, čo považovali za relevantné. Zároveň inou farbou zvýrazňovali menej

relevantný obsah. Dalo by sa povedať, že takto vizualizovaný text bol pre nich zaujímavejší a viac ich nabádal k ďalšej analýze.

Záver stretnutia členov klubu

Textová analýza má jednoznačný zámer – rýchlo identifikovať základné informácie v texte, čo vystihuje dnešnú modernú dobu. Dennodenne získavame informácie rôzneho pôvodu, čítame médiá, príručky a pod. Preto potrebujeme v sebe nosiť tento druh gramotnosti, ako znak civilizovaného spoločenstva. Preto je dôležitá pomoc pedagógov, ktorí žiakov podporujú v aktívnom čítaní. V diagnostike platí, že chyby žiaka sú síce jeho nedostatkom, no aj cenným diagnostickým údajom, ktorý musí učiteľ poznať a využívať.

Vypracovala (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Dátum	16.11.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
Dátum	16.11.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu